

[Indenrigsministeren]

Forudsætningen for et stærkt kommunalt selvstyre er for mig og for regeringen, at kommunalbestyrelser og amtsråd gives så lige vilkår at arbejde under som muligt. Dette kræver et ensartet forhold mellem den skat, der udskrives i kommunen og amtskommunen, og den service, der ydes disse steder. Det er da også et af hovedformålene med det forslag, som ligger på folketingets bord i dag.

Et andet og ikke mindre vigtigt formål har været at forenkle tilskuds- og udligningssystemet, og det sker bl.a. ved, at de tre love, vi hidtil har haft her, samles i én lov, men også ved, at bloktilskuddene nu kan ansøges, uden at man derved forrykker udligningen. Det har nemlig ikke været tanken med dette lovforslag på nogen måde at forrykke den byrdefordelmæssige balance mellem kommunerne og amtskommunerne indbyrdes. Tværtimod, hensigten er at fastholde den udligningsgrad, der er nået ved bloktilskuddenes indførelse og udvikling op gennem 1970'erne.

Der er da også, til trods for at der er foretaget nok så omfattende ændringer og moderniseringer i udligningssystemet, i den store sammenhæng sket ret beskedne forskydninger i det arbejde, der ligger her. Nogle kommuner og amtskommuner har ønsket, at der skulle udlignes større procenter, som hr. Steffensen også var inde på for et øjeblik siden, fra Øst- til Vestdanmark. Nogle har talt om, som hr. Steffensen også var inde på, at der skulle ske en udligning til op mod 80-100 pct. Modsat har så Østdanmark ønsket, at der udlignedes mindre, altså under 50 pct.

Det har ikke været regeringens hensigt at ændre ved den bestående udligningsgrad. Det, der har ligget regeringen på sinde med dette forslag, har været, at vi efter det ny system har mulighed for at regulere på bloktilskuddene, uden at vi skal ud i disse meget følelsesladede diskussioner om udligningsordningerne. For fremtiden vil folketinget kunne fastsætte bloktilskuddene til kommunerne, uden at vi skal have alle følelserne, om jeg så må sige op på bordet.

Jeg har lagt meget vægt på en anden ting, nemlig at bloktilskudsfastsættelsen sker efter skattegrundlag og ikke efter udgiftsbehov. Det finder jeg og det finder regeringen er den bedste måde at skabe en rimelig og rigtig balance på mellem de svage landkommuner

og de beskatningsmæssigt bedre stillede bykommuner, også i hovedstadsområdet. Dette skal være mit svar til hr. Wilhjelm synspunkter vedrørende dette. Jeg mener rent faktisk, at det, vi her foreslår i lovforslaget, bedre tilgodeser de synspunkter, hr. Wilhjelm havde. For hovedstadsområdet har det imidlertid været vigtigt at komme overudligningsproblemet til livs, således at kommunerne her ikke straffes, hvis man er god til at ligne. Med det forslag, der ligger her, er der skabt en løsning på det problem, og det er jeg meget glad for.

Da lovforslaget om ændret udligning er en så følelsesladet sag, har jeg lagt meget vægt på, at finansieringsudvalgets betænkning samt de overvejelser, som vi gjorde os i indenrigsministeriet, da den forelå, kom ud til bred kommunal diskussion, og derfor udsendte vi begge dele som en julegave – eller hvordan man nu vil opfatte det – til hver eneste kommune og opfordrede kraftigt til, at kommunerne satte sig ind i stoffet, diskuterede det og sendte deres overvejelser ind til ministeriet. Ca. 70 kommuner og amtskommuner samt flere kommuneforeninger har kommenteret forslaget, og det er jeg særdeles glad for og lægger meget vægt på.

Desuden har jeg selv været rundt at drøfte det med kommunegrupper af forskellig art, ligesom vi i indenrigsministeriet har udarbejdet en lysbilledserie, som folketingets partier, kommunaludvalget og de forskellige politiske partiers kommunalpolitiske udvalg har haft lejlighed til at få forevist og kommenteret. Når jeg gør så meget ud af dette, er det, fordi det er vigtigt for mig at lægge vægt på, at det lovforslag, der ligger her på folketingets bord i dag, er blevet til efter disse debatter, og fordi de bemærkninger, kommunerne har haft til udkastet til lovforslaget, er indarbejdet i selve det endelige lovforslag, naturligvis ikke alle sammen, men så mange af dem, som vi mente det var rimeligt at tage med for at opretholde den balance, som skal ligge i forslaget.

Debatten har således ført til, at vejkrateriet er bibeholdt i årene efter 1984, således at det fastfryses med 2/3 af det nuværende. Mange landkommuner følte det meget hårdt, at vi tog vejkrateriet helt ud, og det har vi så ikke gjort.

I hovedstadsområdet fandt man, at det var rimeligere med et udligningsniveau på 80